

NYT OM MILJØ & UDVIKLING

November 2011 • Nr. 76

92-gruppen – Forum for Bæredygtig Udvikling er et samarbejde mellem 22 danske miljø- og udviklingsorganisationer.

92-gruppen arbejder for fremme af en bæredygtig udvikling i verden.

Anton Vorauer / WWF-Canon

Indhold

Tidsmuren i klimaforhandlingerne	2	Regeringen bør arbejde konstruktivt i EU for en skat på finansielle transaktioner.....	9
Danmark med gode kort i det globale klimaspil	3	Danmark skal være med til at stoppe jordtyveri fra fattige	10
Der er brug for penge på bordet ved klimatopmødet i Sydafrika.....	4	EU i biobrændstof kaos.....	11
Vi skal have konkrete mål på Rio +20	6	Vi bør have et 11. princip om skat i FN's Global Compact	12
Rio+20 topmødet – en chance regeringen ikke må misse.....	7	Efter BNP – hvordan måler man fremskridt?	13
Bæredygtig Energi til Alle	8	Arrangementer	14

Tidsmuren i klimaforhandlingerne

Af Martin Lidegaard, Klima-, energi- og bygningsminister (R)

Som de opmærksomme måske har bemærket, er jeg ikke specielt optimistisk på vegne af de internationale klimaforhandlinger. Alene løser de ikke problemet.

USA kan ikke, EU vil gerne, men kun hvis Kina og resten af BASIC-gruppen også gør noget, hvilket er usandsynligt, hvis ikke USA yder en ekstra indsats. De fattige fortsætter med at kræve, at de rige skal betale alle omkostningerne, hvilket de rige kun går med til, hvis de fattige lover, de vil gøre mere selv, hvad de dog afviser, før der er penge på bordet. Ingen ser ud til at ville gøre det alene.

“Jeg mener stadig, at FN-sporet er nødvendigt. [...] Men i en situation hvor vi arbejder op imod en tidsmur for at undgå de værste konsekvenser af klimaforandringerne, skal der mere til.”

Jeg havde helst set det anderledes - der er ingen radikal politiker, der ikke har drømmen om en international retsorden - men med knap en måned til COP17 må vi desværre erkende, at man skal være politisk tonedøv for at tro, at verden her og nu kan levere de nødvendige klimatiltag – alene igennem FN-forhandlingerne.

Og det er sagens kerne. Jeg mener stadig, at FN-sporet er nødvendigt. Der er faktisk en række tiltag, som vi kan tage i FN-regi, der hjælper omstillingen på vej. F.eks. kan vi lave en grøn fond, der giver støtte til de rigtige tiltag med reel klimaeffekt både med hensyn til reduktioner og tilpasning. Vi kan sørge for, at mar-

kedsmekanismer, som potentielt kan trække investeringer i storskala, er troværdige og ikke rummer "varm luft". Og vi kan gå systematisk til værks over for reduktionstiltag, så man bedre kan sammenligne, hvad hvert land gør - og dermed præmiere de bedste tiltag og måske udstille de mindre gode. Det er alt sammen nødvendige tiltag. Men i en situation hvor vi arbejder op imod en tidsmur for at undgå de værste konsekvenser af klimaforandringerne, skal der mere til.

Vi har brug for handling på lokalt, regionalt og nationalt niveau. Handling der beviser, at en grøn omstilling og CO2 reduktioner ikke er i modstrid med en sund økonomisk udvikling - tværtimod. Derfor arbejder regeringen for, at EU unilateralt øger sit reduktionsmål til 30 procent i 2020. Ligesom vi med regeringsgrundlaget har fremlagt nogle ambitiøse målsætninger på hjemmebanen. Fordi vi er overbevidste om, at det også er den bedste fremtidssikring af forretningen Danmark.

“Vi har brug for handling på lokalt, regionalt og nationalt niveau [...] der beviser, at en grøn omstilling [...] ikke er i modstrid med en sund økonomisk udvikling - tværtimod.”

Vi har samtidig brug for, at civilsamfundet fortsat er stærkt involveret i den her dagsorden. Det er en kæmpe opgave, vi skal løfte - og uden folkelig opbakning og pres fra progressive kræfter, kommer vi ikke i mål. Derfor står også de grønne organisationer i Danmark over for en historisk - og fantastisk – opgave. De skal først og fremmest være med

til at skabe den klangbund i befolkningen, der overhovedet kan gøre det muligt at lave så store forandringer i et demokratisk samfund - og

mindst lige så vigtigt skal de kunne sparre med det politiske system. Jeg glæder mig til samarbejdet.

Danmark med gode kort i det globale klimaspil

Af Tove Maria Ryding, international politisk rådgiver i Greenpeace og formand for 92-gruppen

Der var kærlighed i luften til seneste klima-forhandlingsrunde i Panama i oktober, da NGOernes hyldestpris "Ray of the Day" blev givet til Danmark med beskeden: "From now on when we say "Denmark" we will smile. When before - we did not".

Med den nye regerings øgede ambitionsniveau i energipolitikken har Danmark fået noget, som man desperat manglede i de sene nattetimer til COP 15, nemlig troværdighed og goodwill hos andre regeringer og NGOere. Og det er spændende! International popularitet kan bruges til at presse andre landes ambitionsniveau op og bygge broer i de internationale klimaforhandlinger. Men det er selvfølgelig ikke nok bare at have gode kort på hånden. De skal også spilles rigtigt.

Forhandlingerne præges i øjeblikket af komplet mangel på tillid og samarbejde mellem de rige og fattige lande. Selv på områder hvor der let kunne skabes enighed, opretholdes positionerne som et led i en verbal skyttegravskrig.

"Med den nye regerings øgede ambitionsniveau i energipolitikken har Danmark fået [...] troværdighed og goodwill hos andre regeringer og NGOere."

En spiller, der har tabt meget troværdighed og goodwill de seneste par år, er EU. Med et klimamål på 20% reduktion i 2020 i forhold til 1990 lever EU ikke engang op til videnskabens minimum-anbefalinger, som er 25-40% for de rige lande. Og da EU's løfter om opstarts-finansiering til ulandene samtidig er blevet opfyldt med lån og genbrugt ulandsbistand, er der for alvor opstået en dårlig stemning.

"[...] nøglen til fremskridt i Durban bliver Kyoto Protokollen, og ved at presse EU [...] kan Danmark medvirke til at løfte klimaforhandlingerne fremad."

Sidst men ikke mindst skyldes EU's image-problem at unionen tøver i spørgsmålet om, hvorvidt man vil træde til og sikre, at Kyoto Protokollen fortsættes med en anden forpligtelsesperiode, når den første periode udløber i 2012. Ulandene, anført af Afrika, opfatter denne tøven som, at EU overvejer at løbe fra tidligere forpligtelser - og til UNFCCC parts-konferencen i Durban til december bliver Kyoto-spørgsmålet det, som kan få forhandlingerne til at bære eller bryde.

Også de store ulande holder fast i skarpe positioner. Men det er en alvorlig misforståelse at tro, de næg-

ter at påtage sig klimatiltag uden betaling eller insisterer på at vente på USA. Samtlige store ulande har allerede lagt klimamål på bordet, og for Kinas vedkommende betyder de seneste satsninger på effektivitet og vedvarende energi at landet er ved at overopfylde sit mål. Det betyder absolut ikke, at de store ulande ikke kan gøre mere, og netop derfor skal der sparkes gang i det globale samarbejde. Her kan Danmark hjælpe som tillids-opbygger og ved at presse EU til at levere mere end den

sædvanlige Kina-kritik og brok over USA.

Med holdningen om at EU skal øge sit reduktionsmål til 30%, er Danmark på rette kurs. Men nøglen til fremskridt i Durban bliver Kyoto Protokollen, og ved at presse EU til at sikre, at den anden forpligtelsesperiode vedtages i Durban, kan Danmark medvirke til at løfte klimaforhandlingerne fremad. Det er på tide at vise verden, at Danmark er tilbage i front og denne gang har tænkt sig at satse på det brede samarbejde i klimaforhandlingerne.

Der er brug for penge på bordet ved klimatopmødet i Sydafrika

Af Mattias Söderberg, klimarådgiver Folkekirkens Nødhjælp

Der er risiko for, at der ikke kommer nye penge til udviklingslandene på bordet ved klimatopmødet i Sydafrika (COP17) til december, til trods for at behovet for penge er stadig voksende. De seneste måneders klimarelaterede katastrofer, som oversvømmelser i Pakistan og Thailand og tørke på Afrikas horn, peger på det enorme behov for både hurtig klimatilpasning og langsigtede reduktioner af CO₂-udslip. Og det koster penge.

”Der er risiko for, at der ikke kommer nye penge til udviklingslandene på bordet ved klimatopmødet i Sydafrika [...] til trods for at behovet for penge er stadig voksende.”

Der er mange afgørende spørgsmål, som skal afklares i Sydafrika i forhold til klimafinansiering i de kommende år. En af de mest lovende ideer er at finde nye penge til klimaktiviteter ved afgifter fra skibs- og

flytrafik. Her skal de internationale organisationer for fly- og skibsfart (ICAO og IMO) tage konkrete beslutninger. Men på klimatopmødet i Durban skal rammerne for de nye afgifter aftales, blandt andet for at sikre at pengene rent faktisk kommer til at gå til klima, og at der ikke bliver nogen negative sideeffekter for de fattigste lande. COP17 skal også få mere gang i den overordnede diskussionen om klimafinansiering til udviklingslandene i det kommende årti. Der findes to aftaler, når det gælder klimafinansiering de næste ti år frem. Dels aftalen om at de rige lande giver 30 milliarder USD frem til og med 2012. Dels aftalen om at der fra 2020 skal findes 100 milliarder USD per år. Men i årene 2013-2019 findes der ingen aftale, og ulandene begynder med rette at blive urolige for, hvad der vil ske i denne periode. Det er her nødvendigt, at de rige lande på COP17 viser, at pengene er der og at klimafinansierin-

gen reelt vil blive øget i de kommende år, frem mod de 100 milliarder i 2020.

”Hvis forhandlingerne [...] kan køre videre med den gode dynamik fra Panama, er der håb om at Durban kan levere vigtige aftaler om finansiering.”

Klimafinansiering har i lang tid været et konfliktfyldt emne. Men ved

de seneste klimaforhandlinger i Panama begyndte det så småt at løsne op ikke mindst på grund af, at EU gik konstruktivt ind i dialogen om en langsigtet finansiering. Hvis forhandlingerne om finansiering på COP17 kan køre videre med den gode dynamik fra Panama, er der håb om, at Durban kan levere vigtige aftaler om finansiering.

Vi skal have konkrete mål på Rio+20

Af Ida Auken, miljøminister (SF)

Vi står over for to alvorlige kriser. Den økonomiske krise og en klima- og ressourcekrise. På sigt er den eneste måde at løse begge kriser at sammentænke udfordringerne og løsningerne. Vi bliver nødt til at udvikle grønne løsninger, der begrænser ressourcospildet. Dels fordi der er et enormt pres på verdens ressourcer, og dels fordi vi dermed udvikler løsninger, der vil kunne skabe de grønne arbejdspladser, som mange nationer har brug for i fremtiden.

“Vi står over for to alvorlige kriser. Den økonomiske krise og en klima- og ressourcekrise. På sigt er den eneste måde at løse begge kriser at sammentænke udfordringerne og løsningerne.”

Den danske regering ønsker i den sammenhæng, at der vedtages globale bæredygtighedsmål på Rio+20 mødet næste sommer. Vi vil fokusere på konkrete udfordringer som ressourcer, forurening, fattigdomsbekæmpelse og jobskabelse. Det betyder, at vi skal lave konkrete mål for, hvad vi skal nå inden for blandt andet renere produktion og forbrug af ressourcer eller råmaterialer. Nogle kan nemlig ikke genskabes inden for den nærmeste fremtid, måske aldrig nogensinde.

Den tid er forbi, hvor det alene er regeringerne, som kan levere de

nødvendige resultater. Vi har i den grad brug for, at det sker i samspil med virksomhederne og samfundet generelt.

Regeringerne må derfor sætte sig som ambition at sikre de rigtige rammer for virksomhederne i form af incitament, reguleringer og afgifter, som kan trække markedet i den rigtige retning. Samtidig må de sikre folkelig opbakning ved hjælp af konkrete mål, som borgerne har mulighed for at efterleve.

Samtidig skal vi fra dansk side i EU og internationalt fortælle historien om de gode erfaringer vi i Danmark har gjort os inden for miljøområdet med blandt andet rensning af spildevand og alternativ energi, som er centrale i en grøn omstilling til en bæredygtig, grøn økonomi.

“Den tid er forbi, hvor det alene er regeringerne, som kan levere de nødvendige resultater. Vi har i den grad brug for, at det sker i samspil med virksomhederne og samfundet generelt.”

Selvom der er forskel på miljøpolitik i et udviklingsland og miljøpolitik i Danmark, så kan vi alligevel bidrage med inspiration og ”best practice”, så vi ikke ender med alt for luftige diskussioner og tanker og ingen konkrete mål og handling.

Rio+20 topmødet – en chance regeringen ikke må misse

Af Troels Dam Christensen, koordinator for 92-gruppen

Det er godt, at den nye regering vil prioritere Rio+20 topmødet, som beskrevet af miljøministeren ovenfor. Det er der god grund til. For Rio+20 mødet om global bæredygtig udvikling i juni næste år er sandsynligvis det vigtigste internationale møde under det danske EU-formandskab, og dermed en enestående mulighed for Danmark til at præge den globale udvikling i en mere bæredygtig retning.

“Rio+20 mødet [...] er sandsynligvis det vigtigste internationale møde under det danske EU-formandskab.”

Der er brug for ambitiøse mål for bæredygtig udvikling på globalt plan, og det er godt, at den nye regering vil prioritere arbejdet med at nå disse mål på Rio+20 mødet. Det er dog vigtigt, at der bliver tale om konkrete og forpligtende mål, hvor det sikres, at landene så også følger op på nationalt niveau. Det må regeringen arbejde på.

Grøn Økonomi temaet for Rio+20 bliver i øjeblikket brugt af nogle af de rige lande til at slippe for at snakke om deres historiske ansvar, samt til at skubbe ansvaret over på det private erhvervsliv. Men den går ikke. Regeringerne er stadig de eneste, der kan sikre grundlaget for en bæredygtig udvikling, herunder de stærke og bindende rammebetingelser for erhvervslivet der skal til.

“Der er brug for ambitiøse mål for bæredygtig udvikling på globalt plan [...] Det er dog vigtigt, at der bliver tale om konkrete og forpligtende mål [...]. Det må regeringen arbejde på.”

Finansiering er afgørende. Også her må den nye regering gå foran og vise, at det er muligt at omstille sit eget land i bæredygtig retning og samtidig leve op til et globalt ansvar overfor de fattigste lande. Igen må det være et område, hvor Danmark viser vejen ved konkret national politik. Finansloven for 2012 vil være det første fingerpeg, om den nye regering så også reelt starter den omstilling mod et mere bæredygtigt og ansvarligt Danmark, som er nødvendigt.

Den nye regering må ligeledes opprioritere den folkelige involvering omkring Rio+20. Danmark er langt fra bæredygtighed i dag, og den nye regerings mål på dette område kan kun lade sig gøre, hvis befolkningen er med og bakker op. Det må kort sagt være en folkesag at gøre Danmark til et mere bæredygtigt land i globalt perspektiv. Her er Rio+20 topmødet en vigtig mulighed for at starte denne proces. Men det kræver, at den nye regering opprioriterer involveringen af civilsamfundet i processen op til og efter Rio+20 topmødet.

Bæredygtig Energi til Alle

Af Marianne Werth, klima- og energirådgiver, WWF International

Næsten 4 milliarder mennesker har i dag ingen adgang til ren, pålidelig eller prismæssig overkommelig energi. Omtrent 1.4 milliarder mennesker dør hvert år af indendørs forurening grundet brug af ubæredygtig og sundhedsskadelig energi til madlavning og som varmekilde. Det er for længst slået fast, at adgang til energi er et vigtigt grundlag for at skabe og opretholde vækst, skabe jobs, modvirke afskovning og klimaforandringer, samtidig med at det er en vigtig del i bekæmpelse af fattigdom og fremme af ligestilling.

“Næsten 4 milliarder mennesker har i dag ingen adgang til ren, pålidelig eller prismæssig overkommelig energi.”

Adgangen til bæredygtig energi var således også et af hovedtemaerne for Global Green Growth Forum i København og den internationale Energi+ konference i Norge for nylig - og er det emne som FN's Generalsekretær Ban Ki-moon fremmer i forbindelse med Rio+20 topmødet. Dette giver Danmark som EU-formandsland en unik chance og ansvar for at sikre konkrete målsætninger og forpligtigelser om adgang til bæredygtig energi for alle ved Rio+20 konferencen i juni næste år.

Under Rio+20 er det nødvendigt, at ulandene forpligter sig til konkrete nationale mål for universel adgang til energi i 2030. Danmark og de andre industrilande bør samtidig forpligte sig til at støtte gennemfø-

relsen af sådanne mål med den nødvendige finansiering og gennem teknologi-overførsel og -samarbejde.

“[...] Danmark [har] som EU-formandsland en unik chance og ansvar for at sikre konkrete målsætninger og forpligtigelser om adgang til bæredygtig energi for alle ved Rio+20 [...]”

Det Internationale Energiagentur (IEA) slår i sin seneste rapport fast, at det vil kræve 34 milliarder dollars per år for at nå målet om universel adgang til energi i 2030. Dette udgør kun 3% af den globale årlige investering i energi-infrastruktur over den samme periode. Den danske regering bør arbejde for bistand, der bidrager væsentligt til at nå de nationale mål, og nye private investeringer i u-landene ved hjælp af erhvervssektoren. Dette er også en dagsorden som de multilaterale institutioner bør følge.

På energi-området vil det derudover være afgørende, at landene ved Rio+20 konferencen forpligter sig til at:

- udarbejde og implementere nationale mål for vedvarende energi og energi effektivitet i 2030;
- reducere den globale energiintensitet med 40% i 2030;
- sikre at mindst 40% af det globale energi forbrug stammer fra vedvarende energikilder i 2030.

Regeringen bør arbejde konstruktivt i EU for en skat på finansielle transaktioner

Af Jens Mattias Clausen, policy officer IBIS

I EU diskuterer man for tiden et forslag fra EU Kommissionen om at lægge en minimal skat på finansielle transaktioner såsom aktier, obligationer og derivater. Skatten har et stort potentiale for at afbøde nogle af konsekvenserne af den økonomiske krise, da den dels vil indbringe markante skatteindtægter og dels vil minimere de skadelige spekulationer i finanssektoren. Med det danske EU-formandskab i 2012 virker det oplagt for den nye danske regering at gå forrest i den proces.

“Skatten burde egentligt ligge lige til højrebened. Den danske regering vægrer sig imidlertid mod at støtte en europæisk version af skatten, [...]”

Det er IBIS' holdning, at minimum halvdelen af indtægterne fra skatten bør gå til bekæmpelse af fattigdom og klimaforandringer. Det er så meget desto mere presserende på grund af den økonomiske krises konsekvenser for ulandene. Både som følge af den generelle afmatning på det globale marked, men også fordi ulandsbistanden og klimafinansiering er blevet nogle af de store tabere i de nationale budgetslagsmål som følge af lavvande i de vestlige statskasser. Samtidig har krisen også tydeliggjort en eklatant mangel på finansiell regulering, der blandt andet ses tydeligt i forbindelse med spekulationer i fødevarepriser, der har

meget håndgribelige konsekvenser for millioner af mennesker.

“Det er en forståelig men dog misforstået bekymring. Risikoen for kapitalflugt fra Europa afhænger helt og holdent af, hvordan man designer skatten.”

Skatten burde egentligt ligge lige til højrebened. Den danske regering vægrer sig imidlertid mod at støtte en europæisk version af skatten, da man frygter, at kapitalen vil flytte ud af Europa. Det er en forståelig men dog misforstået bekymring. Risikoen for kapitalflugt fra Europa afhænger helt og holdent af, hvordan man designer skatten. Således har en række lande verden over allerede implementeret lignende skatter uden problemer. Verdens største finanscentrum, London, har eksempelvis en skat på aktier og obligationer, der er langt større, end det man nu foreslår. På grund af skattens design har det aldrig foranlediget udflugning.

Derudover er realiteten den, at hvis ikke man går forrest i Europa, vil skatten givetvis aldrig blive indført. Europæisk lederskab på området vil skabe den nødvendige grobund for en global løsning på et senere tidspunkt.

Den danske regering bør derfor tage buen i den anden hånd og indgå konstruktivt i den europæiske proces med det formål at sikre et holdbart design for en europæisk skat på finansielle transaktioner.

Danmark skal være med til at stoppe jordtyveri fra fattige

Af Malene Haakansson, international advocacy rådgiver, Folkekirkens Nødhjælp

Den globale jagt på landbrugsjord i udviklingslandene øger fattigdom og sult. Det dokumenterer Folkekirkens Nødhjælp i en ny rapport: ”Stolen Land, Stolen Future,” som blev udgivet op til World Food Day søndag den 16. oktober. Rapporten afslører, hvordan bl.a. EU er med til at støtte jordtyveri fra fattige småbønder i Cambodja og Honduras.

”[...] et område på størrelse med Vesteuropa er blevet lejet ud eller solgt primært til udenlandske investorer i udviklingslandene siden 2001.”

Det er finans-, fødevarer- og energikrisen, der har sat gang i jagten på landbrugsjord til dyrkning af fødevarer og biobrændstoffer. Ifølge det internationale forskningsprojekt The Land Matrix Partnership er et område på størrelse med Vesteuropa blevet lejet ud eller solgt primært til udenlandske investorer i udviklingslandene siden 2001.

Rapporten ”Stolen Land, Stolen Future,” giver eksempler bl.a. fra Cambodja. Her er småbønder brutalt blevet fjernet fra deres landbrugsjord, hvor en indflydelsesrig senator nu producerer sukker til EU igennem handelsaftalen ”Everything But Arms”. EU afviser indtil videre at igangsætte en undersøgelse af de systematiske menneskerettighedskrænkelser, som finder sted, blandt andet i forhold til Retten til Mad, stik imod EU’s egne procedurer og politikker.

”Både Danmark og EU har en stor rolle at spille for aktivt at være med til at sikre, at den globale jagt på landbrugsjord i udviklingslandene ikke øger fattigdom og sult.”

I Honduras støttes magtfulde plantageejere, der er involveret i jordtyveri fra de fattigste, af udenlandske investorer. Plantageejerne eksporterer palmeolie til biobrændstof til bl.a. EU.

Derudover kan plantageejerne sælge CO2 kvoter fra CDM-støttede klimaprojekter, selvom der er alvorlige menneskerettighedskrænkelser.

Både Danmark og EU har en stor rolle at spille for aktivt at være med til at sikre, at den globale jagt på landbrugsjord i udviklingslandene ikke øger fattigdom og sult. Danmark bør som kommende EU-formandsland være i front på dette område og sikre, at både Danmarks og EU’s mål om fattigdomsbekæmpelse og overholdelse af menneskerettighederne – herunder Retten til Mad - ikke bliver undermineret af egne handelspolitikker og udviklingsstøtte.

Folkekirkens Nødhjælp ønsker, at bekæmpelse af de negative konsekvenser af jordtyveri bliver skrevet ind i den nye udviklingsstrategi.

Rapporten ”Stolen Land, Stolen Future” kan downloades på:
www.nødhjælp.dk

EU i biobrændstof kaos

Af Kristian Jørgensen, formand for Verdens Skove

Ved udgangen af juni blev der indført tvungen iblanding af biodiesel på de danske tankstationer, således at der nu er lovkrav om bioethanol- og biodiesel-iblanding på henholdsvis 5 og 7 procent. Iblandingskravet kommer på et tidspunkt, hvor EU skal fastsætte, hvordan man skal forholde sig til afledte landforskydningseffekter, den såkaldte ILUC (Indirect Landuse Change), så man i miljøvurderingen af biobrændstoffer tager højde for de ekstra udledning, der kommer, når man konverterer for eksempel naturlige økosystemer for at erstatte de arealer, som bliver brugt til at producere biobrændstoffer.

“[...]tages der højde for ILUC-faktoren, vil nogle af de mest almindelige biobrændstoffer ikke kunne leve op til reduktionskravene i EU's bæredygtighedskriterier.”

Over sommeren bragte Reuters og European Voice lækkede oplysninger fra de rapporter, som EU har bestilt om emnet. De viser, at tages der højde for ILUC-faktoren, vil nogle af de mest almindelige biobrændstoffer ikke kunne leve op til reduktionskravene i EU's bæredygtighedskriterier. De mest gængse biodieseltypen viste sig tilmed at være mere klimaskadelige end de fossile brændstoffer.

I stedet for at fremlægge ILUC-rapporterne præsenterede EU-energiekommissær Günther Oettinger i stedet syv certificeringsordninger

som garant for, at biobrændstofferne lever op til EU's bæredygtighedskriterier – alle ordninger uden at adressere ILUC.

“På trods af fire uafhængige rapporters fælles overordnede konklusioner, tyder meget således på, at EU Kommissionen [...] vil bryde med Rio-deklarationens forsigtighedsprincip [...]”

De lækkede rapporter er netop blevet frigivet og tallene bekræftet, men en regulær miljøsvinestreg er under opsejling. Beslutningen om hvordan EU adresserer ILUC skulle være truffet med udgangen af 2010, men er udskudt i flere omgange, og taler rygter fra Reuters sandt, så kan den blive udskudt i yderligere 6-7 år. Undskyldningen er, at det videnskabelige grundlag for ILUC er for tyndt til at bortdømme biobrændstoffer. Men i VEDirektivet fremgår det, at ILUC skal adresseres efter den bedst tilgængelige videnskab.

På trods af fire uafhængige rapporters fælles overordnede konklusioner, tyder meget således på, at EU Kommissionen, for at forsvare milliardstore investeringer i bioindustrien, vil bryde med Rio-deklarationens forsigtighedsprincip, der netop siger, at manglende videnskabelig vished ikke kan bruges som begrundelse for at udskyde foranstaltninger, der forhindrer miljøødelæggelser.

Vi bør have et 11. princip om skat i FN's Global Compact

Af Oliver Graner Sæbye, policy & research officer, IBIS

SF's skatteminister Thor Möger Pedersen annoncerede for nylig, at SKAT skal have tilført 160 nye medarbejdere i jagten på de multinationale selskaber, der ikke betaler skat i Danmark. Som noget nyt vil Skatteministeriet på deres hjemmeside offentliggøre, hvor meget selskaber som Nestlé og McDonald's betaler i skat i Danmark.

“Hvordan holder man de multinationale virksomheder fast på deres ansvar, når der ikke findes en fælles overnational lovgivning på skatteområdet?”

Initiativet er interessant på mange måder, men især set fra et CSR-perspektiv. Udmeldingen fra Skatteministeriet sætter et fornyet tryk på store virksomheder og tvinger dem til at tage stilling til, hvordan de vil tackle problematikken omkring skattebetalinger og undgå at fremstå som reaktionære bad-guys.

Netop sådan fremstår Nestlé efter deres hurtige udmelding om, at de vil flytte deres nordiske hovedsæde til Sverige, hvis de bliver hængt ud for ikke at betale skat i Danmark. Hvilket man kan undre sig over, de ikke har gjort tidligere, hvis de konstant har underskud her i landet.

Nestlés reaktion fremhæver en konkret udfordring for skatteministerens

nye initiativ; Hvordan holder man de multinationale virksomheder fast på deres ansvar, når der ikke findes en fælles overnational lovgivning på skatteområdet?

En løsning ville være at tilføje et 11. princip til FN's Global Compact, der fastslår, at en rimelig skattebetaling, der hvor virksomhederne opererer, er en del af deres sociale ansvar.

Hvis det skal være muligt at udbrede en mere progressiv holdning til skat og fastsætte det som et centralt punkt på alle virksomheders CSR-dagsorden, er det nødvendigt at få tilføjet et princip til FN's Global Compact.

“En løsning ville være at tilføje et 11. princip til FN's Global Compact, der fastslår, at en rimelig skattebetaling, der hvor virksomhederne opererer, er en del af deres sociale ansvar.”

Et princip der fastsætter fælles internationale standarder for, hvordan og hvor multinationale virksomheder bør betale skat, hvis de vil være socialt ansvarlige. Det vil være en fordel for de statskasser, der ellers bliver snydt for skattebetalinger, men det vil også gøre det lettere for de virksomheder, der ønsker at påtage sig ansvaret for at betale en fair skat alle de steder, hvor de opererer.

Efter BNP – hvordan måler man fremskridt?

Af Christian Ege, Det Økologisk Råd

Verdens lande måles fortsat på deres vækst – eller mangel på vækst – i bruttonationalprodukt, BNP. Dette på trods af, at vi ved, at vækst i BNP langt fra altid udtrykker bedre levevilkår for befolkningerne, samt at også miljøødelæggende vækst tæller med. Når den sundhedsskadelige luftforurening stiger, når der kommer flere trafikulykker og når regnskovenes fældes, fører det alt sammen til en vækst i BNP. Vi er derfor nødt til at finde andre måder at måle vækst på.

“Når den sundhedsskadelige luftforurening stiger, når der kommer flere trafikulykker og når regnskovenes fældes, fører det alt sammen til en vækst i BNP.”

Det er en debat, der kører i mange lande men kun i ringe omfang i Danmark. I Frankrig har den såkaldte Stieglitz-kommission i 2009 afgivet en rapport, som anbefaler andre måder at måle fremskridt på. I Storbritannien har professor Tim Jackson været økonomisk koordinator for regeringens bæredygtighedskommission samt udgivet bogen ”Prosperity without growth”. Sydkorea satser stort på grøn teknologi og har nedsat – med dansk medvirken – Global Green Growth Institute. Buntan er ved at udvikle et ”lykkeindex”, som skal supplere BNP.

FN har nedsat et bæredygtighedspanel, der skal afgive rapport inden nytår med henblik på Rio+20 topmødet i juni 2012. I panelet deltager bl.a. Connie Hedegaard samt Norges tidligere statsminister Gro Harlem Brundtland. Panelets formål er at formulere “a new vision for sustainable growth and prosperity, along with mechanisms for achieving it”. Connie Hedegaard udtalte i Politiken 4. maj, at hun håbede, at Rio+20 topmødet ville vedtage et nyt vækstbegreb, som i modsætning til BNP værdisætter miljøomkostninger og sætter pris på fælles goder som adgang til rent vand og luft.

“Vi er derfor nødt til at finde andre måder at måle vækst på. [...] Det er en debat, der kører i mange lande men kun i ringe omfang i Danmark.”

For at bringe denne debat højere på dagsordenen i Danmark har Det Økologiske Råd valgt at gøre det til tema for vores 20-års jubilæumskonference d. 11. november. Det er lykkedes at få deltagelse fra bl.a. Tim Jackson, UK, Dr. Myung Kyoon Lee, Global Green Growth Institute, Sydkorea og Claire Plateau, Frankrig, som arbejder med opfølgning på Stieglitz-kommissionens anbefalinger.

ARRANGEMENTER

Tirsdag 8.november
19.30-22.00.
Verdenskulturcentret
Nørre Allé 7
2200 København N.

Debatmøde om luft- og støjforurening på Nørrebro

Ved det Økologiske Råd.

Læs mere på www.ecocouncil.dk.

Fredag 11.november
kl. 12-17.
Bethesda
Rømersgade 17
1362 København K

Efter BNP – Hvordan måler vi fremskridt? Jubilæumskonference og fest

Ved Det Økologiske Råd. Læs mere om conferenceprogram og fest på www.ecocouncil.dk.

Fest efter kl.18
Islands Brygge Kulturhus

Tirsdag 15. november
kl. 9.00-16.30
Fællessalen på Christiansborg
1240 København K.

Debatmøde om sodpartikler og global opvarmning

Ved Det Økologiske Råd.

Læs mere på www.ecocouncil.dk.

Tirsdag d. 15. november
kl. 13.00 – 16.30
Landstingssalen, Christiansborg
1240 København K.

Konference: Kan EU begrænse spekulation i fødevarerpriser?

Kapitalfonde og pengeinstitutter spekulerer i fødevarerpriser til skade for især folk i fattige lande. USA har vedtaget indgreb og slaget står nu, om EU følger trop.

Konferencen er organiseret i samarbejde mellem CONCORD, CEO, Oplysningsforbundet DEO og CARE.

Tilmelding nødvendig på: www.deo.dk.

Onsdag 16.november
kl. 9.00-16.30.
Fællessalen på Christiansborg
1240 København K.

Konference om luft- og støjforurening i Danmark

Ved Det Økologiske Råd.

Læs mere på www.ecocouncil.dk.

2. tirsdag i måneden
kl. 17.00-19.00
En cafe i København
(Se: www.greendrinks.org)

Green Drinks København

I over 300 byer verden over mødes folk med interesse for miljø til en månedlig uformel komsammen kaldet Green Drinks. Hensigten er at skabe netværk på tværs af NGO'er, industri, universiteter og andre med interesse for miljø, bæredygtighed og CSR. Mange mennesker har på denne måde udvekslet erfaringer, fundet jobs, skabt netværk, m.v.

Pris: Gratis, men tilmelding modtages gerne:

greendrinks.cph@gmail.com

Yderligere oplysninger: Kontakt Anders Knudsen: 2239 0103

Øko-kalenderen på Øko-info

Nyt om grønne og økologiske arrangementer fra hele landet på:
www.eco-info.dk

Redaktion

Dette nummer af nyhedsbrevet er redigeret af Troels Dam Christensen og Christine Jacobsen Mulvad, 92-gruppen, og Anne Liv Eberlein, WWF Verdensnaturfonden.

Tidligere numre kan ses på

www.92grp.dk

Ønsker du at til- eller afmelde nyhedsbrevet, send en mail til:

[\[gruppens_nyhedsbrev@wwf.dk\]\(mailto:gruppens_nyhedsbrev@wwf.dk\)](mailto:92-</p></div><div data-bbox=)

92-gruppen

c/o Care Danmark
Nørrebrogade 68 B

2200 København N

T 35 24 50 90

E 92grp@92grp.dk